

Investavimo į akcijas strategijos - tai ne tik akcijų pirkimo ir pardavimo gairės. Investavimo į akcijas strategija apima investicinio portfelio paskirstymą pagal turto klases ir rizikos valdymą. Investavimo į akcijas strategijos labiausiai masina investuotojus, nes čia atsiskleidžia visas investavimo žavesys. Investavimo strategijos į akcijas strategijos pasirinkimas yra atsakingas momentas, kadangi sėkmingas investavimo į akcijas strategijos pasirinkimas sąlygoja solidžią investicinę gražą, kai tuo tarpu investavimo strategijos neturėjimas gali sąlygoti nemenkus nuostolius.

Yra sukurta begalės investavimo į akcijas strategijų. Investuotojai netgi skirstomi į atskiras stovyklas pagal tai, kokią investavimo strategiją naudoja. Bendrai jas galima suskirstyti į fundamentalia bei technine analize pagrįstą investavimą.

Šis straipsnis jums turėtų būti neaktualus vieninteliu atveju, jeigu į akcijas apskritai neinvestuojate arba esate pasyvus investuotojas ir nuolat perkate investicinio, indekso ar ETF fondų vienetus. Pasyvios investavimo į akcijas strategijos šalininkai nesuka sau galvos kada ir į ką investuoti ir tenkinasi vidutine akcijų graža. Jeigu išmoksite gerai atrinkti perspektyvias akcijas, nereikės laukti ilgai, kol praturtėsite. Jeigu norite tapti turtingi, neišvengiamai tam turite skirti pastangų. Turite griežtai vadovautis savo pasirinkta investavimo į akcijas strategija tam, kad investuotumėte kryptingai. Perskaitytę šį straipsnį sužinosite kokios yra investavimo į akcijas strategijos, koki yra jų privalumai ir trūkumai.

Gero skaitymo.

Geriausios investavimo į akcijas strategijos paieškos

Daugelis investuotojų tiki, kad yra koks nors stebuklingas metodas ar formulė, leidžianti atrasti perspektyviausias akcijas ir garantuotai iš to uždirbti.

Užbėgdami už akių, pasakysime, kad nėra pergalingos investavimo į akcijas strategijos ar formulės. Visos investavimo strategijos turi savo privalumus ir trūkumus. Žinoma, greičiausiai tai neatbaidys jūsų entuziazmo ir toliau ieškoti tobulo investavimo strategijos. Ir tai nėra blogai, galbūt sugebėsite sukurti savo pirkimo pardavimo gairių metodą, kuris bus sėkmingas. Tačiau bet koku atveju tai nebus pergalinga formulė ir jūs neišvengiamai kartas nuo karto patirsite nuostolius.

Tobulos investavimo į akcijas strategijos neįmanoma surasti dėl keleto priežasčių:

- Žmonės yra iracionalūs ir vadovaujami emocijomis. Kiekvienas investuotojas yra žmogus, kuris investuodamas vadovaujami savais motyvais ir savo emocijomis. Jūs niekada negalite numatyti, kas darosi kito galvoje, tuo labiau visų kitų investuotojų galvose. Žmonės investuoja dėl daugelio skirtingų priežasčių ir netgi tuos pačius dalykus supranta kitaip. Juk pats pagalvokite, jūs parduodate akcijas kitam investuotojui - t.y. jūs parduodate blogą investiciją, kuri kitam žmogui atrodo gera investicija.
- Kiekvieną kompaniją įtakoja tiek daug veiksnių, kad labai sunku tiksliai numatyti kaip kompanijai seksis ateityje po 5 ar 10 metų. Yra didelis skirtumas tarp kompanijos esamos finansinės būklės įvertinimo ir jos ateities finansinių rodiklių prognozavimo.
- Investuojant į akcijas reikia vertinti ne tik kiekybinius, bet ir kokybinius kriterijus t.y. kaip gerai dirba kompanijos vadovybė, koks yra kompanijos konkurencinis pranašumas, kompanijos vardo žinomumas ir t.t.

Trumpai tariant, nėra vieno būdo išsirinkti akcijas. Apie investavimo strategiją geriau galvoti kaip apie „geriausią bandymą“ pasirinkti geras akcijas. Tuo labiau, kad kartais visiškai priešingos investavimo į akcijas strategijos gali būti sėkmingos tuo pačiu metu. Investavimo strategiją pasirinkite atsižvelgdami į savo asmenines savybes, į tai, kuria strategija labiau tikite, savo rizikos toleranciją, investavimo horizontą ir nuo laiko kuri galite skirti akcijų analizei.

Ilgalaikis investavimas ir spekuliacija

Norint išsirinkti tinkamas investicijas akcijas, reikia atlikti „namų darbus“. Investuotojai akcijas atrenka dviem būdais: fundamentali ir techninė analizė pagrindu. Fundamentalią analizę atlieka ilgalaikiai investuotojai. Jie siekia nustatyti kompanijos tikrąją vertę, ją palyginti su akcijos kaina biržoje ir jeigu akcijas yra pigesnė nei jos tikroji vertė, tuomet investuotojai šias akcijas perka.

Techninę analizę vykdo trumpalaikiai investuotojai, dar vadinami spekuliantais. Spekuliantai seka nuotaikas biržoje ir naudodami techninės analizės priemones, bando nustatyti akcijų vertės pokytį. Spekuliantų darbas yra daug labiau intriguojantis nei ilgalaikių investuotojų, kadangi greitai paaiškėja ar investicinis sprendimas buvo teisingas.

Kaip jau minėjome anksčiau, negalima pasakyti kuris iš šių metodų yra geresnis ar blogesnis. Aišku tik tiek, kad ilgalaikiams investuotojams tiek pat reikalingi spekuliantai, kaip ir spekuliantams ilgalaikiai investuotojai. Abi šios investuotojų kategorijos sukuria apyvartą ir pokyčius biržoje.

Fundamentali analizė

Kiekvienas ilgalaikis investuotojas turi atlikti fundamentalią analizę. Ir visai nesvarbu kokias akcijų pirkimo pardavimo gaires jis taiko: vertės, augimo ar dividendinio pajamingumo. Nežinodamas kompanijos finansinės būklės, sėkmingai neinvestuosi ir tebūsi eilinis lošėjas biržoje.

Fundamentalios analizės tikslas yra nustatyti kompanijos vertę. Kompanijos vertė nustatoma naudojant diskontuotų grynujų pinigų srautų metodą. Deja, neužtenka perskaityti diskontuotų pinigų srautų ataskaitą, kad nustatytumėte kompanijos vertę. Reikia būti geru ekonomistu ir įvertinti tiek kiekybinius, tiek kokybinius parametrus.

Kiekybinius parametrus galima išreikšti skaičiais, tad juos nesunku palyginti. Kokybinius kriterijus galite rasti kompanijos balanso, pelno nuostolio ir pinigų srautų ataskaitose.

Kokybinius kriterijus, tokius kaip kompanijos vadyba, konkurencingumas ir prekės ženklo žinomumas yra kur kas sunkiau įvertinti. Tiek kiekybinių, tiek kokybinių kriterijų vertinimas reikalingas tam, kad galėtumėte prognozuoti kompanijos ateities perspektyvas.

Sudėtinga yra nustatyti kaip kompanijai seksis po metų, o ką jau kalbėti apie 10 m. perspektyvą? Juk kompanija per tiek laiko gali apskritai bankrutuoti. Kuo tiksliau numatysite kompanijos ateities gaunamas pajamas, tuo tiksliau apskaičiuosite kompanijos vertę. Kompanija yra verta tiek, kiek per savo veiklos istoriją galės uždirbti pelno. Kadangi pinigai nuolatos nuvertėja, tai kompanijos ateities pelnas yra mažiau vertas, nei pelnas, kurį kompanija uždirba šiandien. Naudojant diskontuotų pinigų srautų metodą, apskaičiuojama kokia kompanijos ateities pelno šiandienė vertė. Taip yra nustatoma kompanijos tikroji vertė. Jeigu kompanijos tikroji vertė yra didesnė nei akcijos kaina rinkoje, tuomet akcijas tikslinga pirkti, nes kompanija nėra pakankamai įvertinta. Ir atvirkščiai, jei apskaičiuota kompanijos vertė yra mažesnė nei akcijos kaina biržoje, tikslinga tokias akcijas parduoti. Diskontuotus pinigų srautus galite apskaičiuoti pagal formulę:

$$DCF = \frac{CF_1}{(1+r)^1} + \frac{CF_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{CF_n}{(1+r)^n}$$

DCF – diskontuotas pinigų srautas

CF – pinigų srautas periodo metu

R – diskonto norma

Nepaisant to, kad pati formulė nėra sudėtinga, tačiau kompanijos vertinimas nėra toks jau paprastas dalykas. Tai reikalauja daug pastangų ir laiko. Individualus investuotojas turėtų turėti savo nuomonę apie kompanijos perspektyvas tam, kad sugebėtų atskirti auksą nuo pelų. Daugiau apie diskontuotus pinigų srautus galite sužinoti perskaitę straipsnį „Diskontuoti pinigų srautai“. Dėl to fundamentali analizė išlieka vienas vertingiausių investavimo į akcijas metodų. Apie fundamentalią analizę plačiau sužinosite perskaitę straipsnį „Fundamentali analizė“.

Investavimas į vertės akcijas strategija

Vertės investavimas yra viena iš populiariausių investavimo į akcijas strategijų. Dar 1930 šią strategiją aprašė vienas žymiausių visų laikų investuotojų Bendžeminas Grehamas. Vienas

geriausių jo mokinių yra Vorenas Bufetas, kurio sėkmės istorija tik dar kartą parodo vertės investavimo strategijos efektyvumą. Pats vertės investavimo principas yra labai paprastas – pirk akcijas, kurios biržoje kainuoja mažiau nei tikroji jų vertė.

Vertės investavimo į akcijas strategijos šalininkai ieško kompanijų su stipriais finansiniais rodikliais. Jie didelį dėmesį skiria pajamoms, dividendams, buhalterinei kompanijos vertei ir pinigų srautams. Vertės investavimo filosofija remiasi prielaida, kad kiekviena kompanija turi savo tikrąją vertę, nuo kurios rinka dėl įvairių priežasčių trumpam nuolat nukrypsta, tačiau ilguoju laikotarpiu rinka pripažįsta savo klaidas ir akcijos vertė pabrangsta iki tikrosios kompanijos vertės. Vertės investuotojai ieško kompanijų, kurios biržoje yra nepakankamai įvertintos arba nuvertintos ir laukia, kol birža ištaisys savo klaidas. Pakilus akcijos kainai, vertės investuotojai akcijas parduoda.

Vertės investuotojai neperka tik tai, kas labiausiai atpigo. Kitaip tariant jeigu kompanijos XXX akcijos nuvertėjo perpus, tai dar nereiškia, kad tai yra gera investicija ir kompanijos kaina atsistatys. Vienintelis dalykas, ką mes žinome apie kompaniją XXX yra tai, kad kompanija yra dvigubai pigesnė nei prieš tai. Jeigu akcijų pigimas susijęs su rimtomis finansinėmis problemomis, vargu ar ja susidomės vertės investuotojai. Jeigu kompanijos XXX vertė sumažėjo 50 proc. dėl žiniasklaidoje išpūsto skandalo, kuris realios įtakos kompanijos verslui neturi, tuomet vertės investavimo šalininkai palygins ar kompanijos tikroji vertė yra didesnė nei akcijos kaina rinkoje ir greičiausiai pasinaudos šia proga. Kitaip tariant, vertės investuotojai neperka pigaus šlamšto, jie stengiasi nusipirkti gerą daiktą už mažą kainą. Kadangi vertės investavimo į akcijas strategijos šalininkai investuoja į akcijas pigiau nei tikroji akcijos vertė, laikoma, kad jie investuoja su nuolaida, kitaip dar vadinama saugumo buferiu.

Saugumo buferis yra neatsiejama vertės investavimo dalis. Tarkim kompanija (jos akcijos) kainavusi 10 € atpigo 50 proc. Jūs apskaičiuojate, kad reali akcijos vertė turėtų būti 7 €. Taigi jūs investuojate su 2 € ($7 € - 5 € = 2 €$) saugumo buferiu. Kitaip tariant net jeigu neteisingai apskaičiavote kompanijos tikrąją vertę, mažai tikėtina, kad už akcijas

permokėjote. Net jeigu jūsų skaičiavimų paklaida yra 40 proc., jūs nusipirksite kompaniją už tiek, kiek ji realiai verta. Saugumo buferis apsaugo investuotoją nuo netikslaus apskaičiavimo ir permokėjimo už akcijas, t.y. net jeigu jūs ir neteisingai apskaičiavote kompanijos vertę, tikėtina, kad jūs nepermokėjote, nes turite 2 € atsargą.

Pirkdami pigiai, jie netgi mažiau rizikuoja. Skamba naiviai, bet pagalvokite, jeigu kompanija be rimtos priežasties atpigo 50 proc., tai tikimybė, kad kaina dar sumažės yra mažesnė. O jeigu akcijos atpigo 75 proc., tai kainai mažėti apskritai nebėra vietos. Tuo tarpu jeigu akcijas perkate kainai šoktelėjus 50 proc. į viršų, tikrai galite nemaloniai nusivilti. Ne veltui V. Bafetas sako „būk bailus, kai kiti godus ir būk godus, kai kiti bailūs“.

Kita vertus, toks vertės investuotojų požiūris prieštarauja rizikos vertinimo principams. Kainai mažėjant, didėja beta ir standartinis nuokrypis. Tačiau, vertės investuotojams trumpalaikiai akcijų vertės svyravimai nerūpi, nes jie žino tikrąją kompanijos vertę ir laukia, kol rinka „susipras“. Taigi vertybinių popierių pigimas, vertės investuotojams yra teigiamas ženklas.

Vertės investavimo strategija šiek tiek prieštarauja efektyvios rinkos teorijai. Efektyvios rinkos teorija teigia, kad rinka efektyvi, todėl akcijos yra vertos tiek, kiek jas rinka ir vertina. Tuo tarpu vertės investuotojai teigia, kad rinka yra iracionali, todėl akcijas galima nupirkti pigiau nei tikroji kompanijos vertė.

Vertės investavimo į akcijas strategijos šalininkai ieškodami investicijoms tinkamų akcijų didžiausią dėmesį skiria šiems rodikliams:

- Akcijos vertė neturi būti didesnė, nei dvi trečiosios tikrosios kompanijos vertės;
- P/E rodiklis turi būti 10 proc. ir mažesnis;
- PEG turi būti mažesnis nei 1;
- Akcijos vertė neturi būti didesnė už buhalterinę vertę;
- Kompanijos skolos neturi būti didesnės nei nuosavybė;
- Trumpalaikis turtas turi būti dukart didesnis už trumpalaikius įsipareigojimus;
- Dividendinis pajamingumas turi būti ne mažesnis kaip 2/3 ilgalaikių AAA reitingą turinčių obligacijų;
- Kompanijos pelnas turi rodyti 7 proc. augimą paskutinių 10 metų laikotarpiu;

Rasti akcijas, kurios atitiktų visus šiuos rodiklius yra beveik neįmanoma. Tai yra tik bendros gairės į ką turėtumėte atkreipti dėmesį.

Apibendrinant, vertės investavimo į akcijas strategija galbūt nėra tokia žavinga kaip kitos

investavimo strategijos, tačiau tuo pačiu metu ir viena efektyviausių investavimo strategijų. V. Bafeto investavimo rezultatai puikiausiai tai įrodo.)

Investavimas strategija į augimo akcijas

Augimo akcijos yra visiška priešingybė vertės akcijoms. Augimo akcijų investavimo strategijos šalininkai nežiūri kas vyksta dabar, jie žiūri toli į priekį ir ieško didelį augimo potencialą turinčių kompanijų. Tokios kompanijos yra paklausios, jų akcijos brangios, todėl augimo akcijų investavimo strategijos šalininkai už tokias kompanijas moka daugiau nei tikroji jų vertė. Jie tiki, kad dėl sparčios plėtros tikroji kompanijos vertė ateityje augs ir viršys esamą kompanijos vertę. Taigi augimo investavimo šalininkams kompanijos dabartinė vertė nėra toki svarbi, kaip jos potencialas brangti. Kitaip tariant, jie perka potencialą, o ne vertę.

Augimo akcijos paprastai

priklauso jaunoms ir perspektyvioms kompanijoms iš kurių investuotojai tikisi sparčios plėtros. Tikimasi, kad tokios kompanijos augs sparčiau nei rinkos senbuviai, jų pelnas nuolat didės, o tai atsispindės ir akcijų kainoje, kuri augs kartu su kompanija. Paprastai augimo kompanijų ieškoma naujuose pramonės sektoriuose, turinčiuose didelį plėtros potencialą. Dažnai toki pramonės sektoriai yra susiję su moderniomis technologijomis. Iš augimo kompanijų niekas nesitiki dividendų, todėl visas uždirbtas pelnas yra reinvestuojamas, kad užtikrinti maksimalius kompanijos plėtros tempus.

Atrinkti augimo kompanijas nėra taip paprasta. Pagrindė turėtumėte susikoncentruoti į šiuos kriterijus:

- Ar kompanijos pelnas per pastaruosius kelis metus tendencingai augo? Augimo tempai priklauso nuo kompanijos dydžio, nes didelėms kompanijoms didinti pardavimus yra žymiai sudėtingiau. Mažų kompanijų, kurių vertė siekia iki 1 mlrd. €, pelnas turi augti ne mažiau kaip po 12 proc. akcijai per metus. Kompanijos, kurių vertė yra nuo 1 iki 10 mlrd. € turi augti bent 7 proc. per metus, o dar didesnės kompanijos turi užtikrinti bent 5 proc. plėtrą per metus. Paprastai, augimo akcijų investavimo strategijos šalininkai ieško kompanijų, kurios šiuos augimo rodiklius rodo 5-10 metų.
- Svarbu atsižvelgti į analitikų ar pačios kompanijos skelbiamas ateities pelno prognozes. Augimo akcijų investavimo strategijos šalininkai ieško kompanijų, iš kurių tikisi 10-15 proc. pelno augimo per ateinančius 5 metus. Tačiau pagrindinė prognozių problema yra ta, kad tai tik prognozės, kurios gali ir neišsipildyti. Kad apytiksliai įvertinti kompanijos pelno augimą reikia puikiai žinoti visą pramonės sektorių, jo augimo potencialą, numatyti, kuriame plėtros etape yra kompanija, kiek ji turi erdvės plėstis, koki faktoriai gali neigiamai įtakoti plėtrą ir t.t.
- Pelno marža yra taip pat labai svarbus augimo kompanijų indikatorius. Tai, kad auga kompanijos pardavimai ir pajamos dar nereiškia, kad kompanija gauna didelį grynąjį pelną. Pajamos gaunamos dėl pardavimų, o pardavimus visuomet galima paskatinti sumažinus kainą t.y. pelno maržą. Todėl augimo akcijų investavimo strategijos šalininkai turi stebėti ar kompanija didina pajamas nemažindama pelno maržos, nes iš esmės investuotojui svarbus grynasis pelnas. Pelno maržą gali įtakoti ir išaugusios sąnaudos, tad svarbu stebėti kaip efektyviai kompanija produkcijos savikainos padidėjimą gali „perkelti“ ant savo klientų pečių.
- Investuotojas turi stebėti kelerių metų (3-5 m.) kompanijos pelno maržą. Jeigu kompanija kelerius metus sugeba išlaikyti pelno maržą aukštame lygyje ar netgi sugeba ją padidinti, jeigu kompanijos pelno marža yra aukštesnė nei pramonės sektoriaus vidurkis, tai yra stiprus augimo kompanijos požymis. Tai reiškia, kad kompanija sugeba kontroliuoti kaštus ir pajamas bei aukštame lygyje išlaikyti pelno maržą.
- Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į ROE rodiklį. Nuosavybės grąža parodo kaip efektyviai kompanija panaudoja turtą pajamoms gauti. ROE turi išlikti aukštas ir stabilus penkerius metus. Dar geriau jeigu ROE nuolatos šiek tiek auga. Tikslinga palyginti ROE su konkurentais ir rinkos vidurkiu, tai jums leis pamatyti, kaip kompanija atrodo platesniame kontekste ir suprasti kokios yra kompanijos perspektyvos.
- Augimo akcijų vertė turi padvigubėti per 5 metus. Per kiek laiko akcijų vertė

padvigubėję galite sužinoti panaudodami 72 taisyklę. 72 padalinę iš akcijos metinio augimo tempo, gausite per kiek metų akcijos vertė padvigubės. Pvz. jeigu vidutiniškai akcijos auga po 10 proc. per metus, jų vertė padvigubėja per $72:10=7,2$ m. Tuo tarpu augimo akcijos turi augti po 15 proc., per metus ($72:15=4.8$ m.), kad pateisintų augimo akcijos vardą.

Investuojantys į augimo akcijas ieško sparčia plėtra pasižyminčių akcijų, kurios turi didelę pelno maržą, gauna didelį pelną ir jį reinvestuoja į tolimesnę plėtrą tam, kad užtikrintų sparčią tolimesnę plėtrą. Augimo acijų investavimo strategijos šalininkai visuomet moka daugiau, nei akcijos yra vertos šiandien todėl, kad tikisi kompanijos vertė augimo ateityje.

Pajamų investavimo strategija

Pajamų strategija yra orientuota į akcijas, kurios stabiliai moka dividendus, todėl ši strategija kartasi dar vadinama dividendinio pajamingumo investavimo į akcijas strategija. Ši investavimo strategija yra pati paprasčiausia. Kadangi pajamų investavimo strategija yra orientuota į stabilias pajamas, daug kas ją maišo su investicijomis į obligacijas ar kitus fiksuoto pajamingumo vertybinius popierius. Tačiau gauti nuolatinius pinigų srautus galima ir investuojant į kompanijas, mokančias dividendus.

Ieškodami dividendinio pajamingumo strategijai tinkamų investicijų, turėtumėte atkreipti dėmesį į šiuos faktorius:

- dividendinis pajamingumas turi siekti 5 - 6 proc. Dividendinis pajamingumas parodo kokį procentą dividendų investuotojas gauna palyginti su esama akcijų verte. Tarkime jeigu akcijos vertė yra 10 €, o už vieną akciją, kasmet gaunate 80 ct. Dividendų, vadinasi kompanijos dividendinis pajamingumas yra 8 proc.
- Dividendų išmokėjimo politika. Turite išsiaiškinti ar kompanija pastoviai moka dividendus, kiek metų tęsiasi dividendų mokėjimas, ar dividendinis pajamingumas yra pastovus, ar dividendinis pajamingumas didėja ar mažėja ir pan. Jeigu kompanija netikėtai padidino dividendus 2-4 proc. verta pasigilinti ar kompanija nežvelgia į ateitį pernelyg optimistiškai. Galbūt toks didelis dividendų šoktelėjimas yra ateities sąskaita ir kitamet kompanija mokės mažesnius dividendus. Kuo gilesnės dividendų mokėjimo tradicijos ir kuo dividendai pastovesni, tuo didesnė tikimybė, kad dividendų politika nesikeis. Patartina vertinti kompanijas, turinčias ne mažiau kaip 5 metų dividendų mokėjimo tradicijas.
- Dividendinis pajamingumas nėra viskas. Ir dividendai ir plėtra vykdomi iš pelno. Kuo daugiau dividendų kompanija išmoka, tuo mažiau kapitalo lieka plėtrai. Problema

atsiranda tuomet, kai kompanija mieliau išmoka dividendus, užuot tuos pinigus skyrusi plėtrai. Pajamų investavimo strategijos šalininkai, ieškodami tinkamų akcijų, turi skirti didelį dėmesį fundamentaliai analizei tam, kad išsiaiškintų tikrąją kompanijos finansinę būklę ir nustatytų jos galimybes plėstis ir mokėti dividendus.

Jeigu galvojate apie dividendinio pajamingumo strategiją turite susimąstyti apie tai, kad dividendai yra apmokestinami pelno mokesčiu. Taigi jūs gausite mažiau grynujų, nei kompanija jums išmokės dividendų. Nevertėtų visiškai ignoruoti rizikos, juk investuojate į akcijas, o kiekviena kompanija gali bankrotuoti. Žinoma, dividendus mokančios kompanijos paprastai yra stabilios ir generuoja pastovius pinigų srautus, tačiau jūs vis tiek prisiimate akcijoms būdingą riziką – jos gali tiek nuvertėti, tiek pabrangti dėl svyravimų rinkose.

CANSLIM investavimo į akcijas strategija

CANSLIM strategijos autorius yra W. Oneal'as. Šią investavimo į akcijas strategiją jis aprašė 1988 m. išleistoje knygoje „Kaip uždirbti pinigus iš akcijų“ (angl. „How to make money in stocks“). Ši investavimo strategija iš esmės yra augimo akcijų investavimo strategija, nes orientuota į augimo akcijas. Pagrindinis CANSLIM investavimo į akcijas strategijos tikslas yra surasti pačias perspektyviausias akcijas joms dar nepradėjus kaip reikiant brangti – t.y. kol jų augimo potencialo nepamatė kiti investuotojai. W. Oneal'as išnagrino 40 metų laikotarpį ir nustatė, kas yra bendro tarp 500 greičiausiai augusių bendrovių. Trumpai šią savo strategiją pavadino CANSLIM atsižvelgdamas į 7 nagrinėjamų požymių pirmąsias raides:

Current earnings – paskutinio ketvirčio pelnas tenkantis vienai akcijai;

Annual earnings – metinis pelno prieaugis;

New – nauja kompanija, nauji vadovai, nauja pramonės šaka, nauja produkcija ir t.t.;

Supply and demand – pasiūla ir paklausa;

Leaders or laggards – lyderiaujanti ar atsiliekanti;

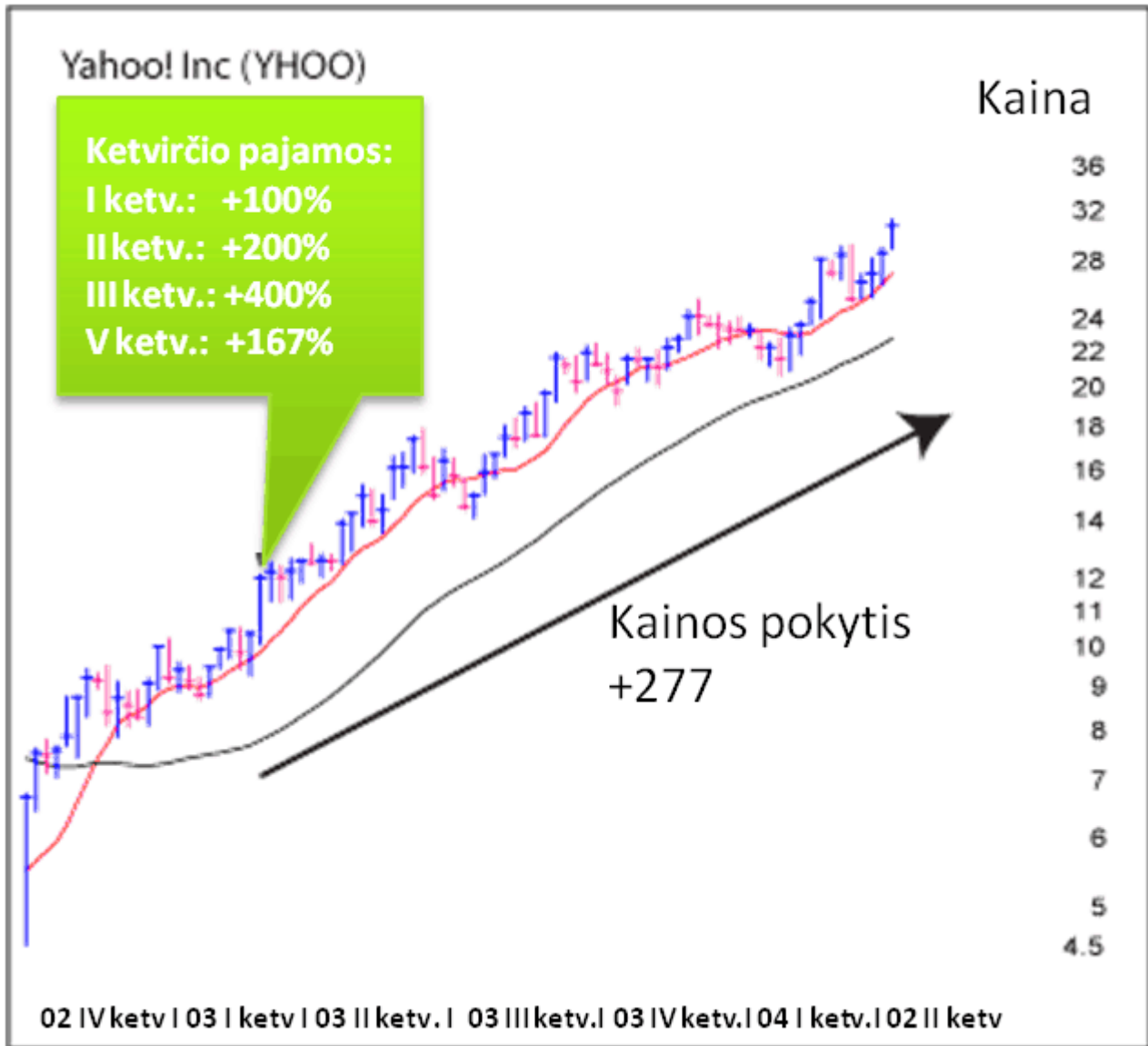
Institutional sponsorship – institucinis dėmesys;

Market direction – rinkos kryptis.

Paskutinio ketvirčio pelnas tenkantis vienai akcijai

Pirmas žingsnis ieškant ateities perlų yra pažvelgti į kompanijų ketvirčio pelno pokytį lyginant su praėjusių metų tuo pačiu ketvirčiu. Šis pokytis turi sudaryti ne mažiau kaip 18 – 20 proc. Jeigu ketvirčio pelno pokytis yra 20-50 proc. tai jau panašu į ateities lyderį. Jeigu pelnas auga 50-100 proc. ar dar greičiau, tuomet gali būti, kad jūs radote būtent tai ko ieškote. Atlikto tyrimo duomenimis, 75 proc. per 40 m. geriausių rezultatų pasiekusių kompanijų rodė 70 proc. ketvirčio pelno pokytį (1 pav.).

1 pav. Ketvirčio pajamos turi didėti daugiau nei 70 proc.

Metinis pelno prieaugis

Pirmąjį ir antrąjį CANSLIM teorijos žingsnį galima priskirti kiekybinei analizei. Antrasis CANSLIM kriterijus pabrėžia metinio pelno prieaugio svarbą. Reikia pirkti tas kompanijas, kurios per pastaruosius 5 metus pelną didino 25 - 50 proc.

Nauja

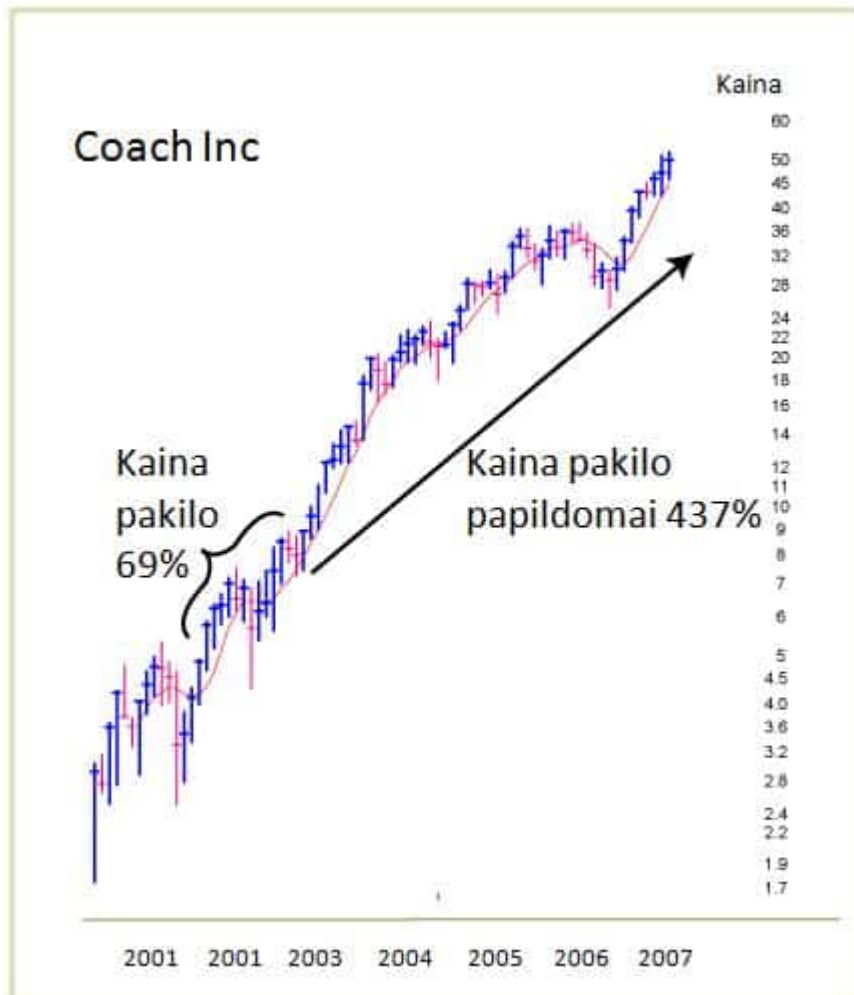
Oneal'as atskleidė, kad 95 proc. iš didžiausių akcijų kilimą pademonstravusių kompanijų

turėjo ką nors nauja. Ar tai naujas produktas, ar nauja vadovybė, nauja vadovavimo sistema, naujas pramonės sektorius, nauji pokyčiai visame pramonės sektoriuje ar naujos akcijos kainos aukštumos ir t.t.

Nauja vadovybė gali reikšti gerus pokyčius kompanijos veikloje, mažesnes sąnaudas ir didesnę pelną. Tą patį rezultatą gali duoti ir naujas produktas, kurio pardavimai auga arba sparčiai besivystantis naujas pramonės sektorius. kažkas nauja yra tiesiog būtina, kad kompanija augtų greičiau nei visa rinka.

Oneal'as atkreipia dėmesį, kad netgi akcijos vertei pasiekus naujas aukštumas nereikia nuo jos bėgti (2 pav.). Žmonės dažnai vengia akcijų, kurios pasiekia naujas aukštumas, nes tikisi, kad tokių akcijų vertė kris, tačiau W. Oneal'o išanalizavo istorinius duomenis parodė, kad akcijų kainai pasiekus aukščiausią lygį, jos vertė dažniausiai ir toliau kyla.

2 pav. Kainai pasiekus visų laikų aukštumas 2002 m. kilimas tęsėsi dar 5 metus.

Pasiūla ir paklausa

Oneal'as tvirtina, kad lyginant dvi panašias kompanijas reikėtų atkreipti dėmesį į jų kapitalizaciją ir išleistų akcijų skaičių. Knygos autoriaus teigimu, didesnes augimo perspektyvas turi mažos kompanijos nei didelės. W.Oneal'o teigimu 95 proc. „pergalingų“ akcijų, turėjo mažiau nei 25 mln. išleistų akcijų. Kuo mažiau išleistų akcijų, tuo kompanijos akcijos augimo perspektyvos geresnės. Priežastis yra paprasta, kuo didesnė kompanija ir kuo daugiau akcijų yra biržoje, tuo reikia didesnės paklausos akcijoms pabrangti. Jeigu kompanija yra maža ir biržoje yra nedaug laisvų akcijų, tai ir nedidelis paklausos pokytis gali reikšti didelius akcijos vertės svyravimus.

Kitas mažų kompanijų su mažu akcijų skaičiumi privalumas yra tas, kad jos yra mažai likvidžios. Instituciniams investuotojams, tokios akcijos yra faktiškai neprieinamos dėl mažo likvidumo. Instituciniai investuotojai pirkdami arba parduodami mažų nelikvidžių kompanijų

akcijas, stipriai įtakoja jų kainą perkant akcijas, kaina stipriai brangsta, parduodant – pinga. Taigi instituciniai investuotojai nelikvidžių kompanijų akcijas perka brangiai, o parduoda pigiai, todėl paprastai instituciniai investuotojai tiesiog neinvestuoja į smulkias kompanijas. Tuo tarpu smulkūs investuotojai, išgydami mažų kompanijų akcijas, jos kainai įtakos beveik nedaro.

Galiausiai svarbu atkreipti dėmesį ar kompanijai vadovauja kompanijos akcininkai. Kuo didesnė akcijų dalis priklauso kompanijos vadovams, tuo kompanijos augimo potencialas yra didesnis. Kuo didesnė akcijų dalis priklauso kompanijos vadovams, tuo biržoje lieka mažiau laisvai cirkuliuojančių akcijų ir tuo akcijos greičiau brangsta.

Lyderiaujanti ar atsilieanti

Ieškant ateities lyderių, pirmiausia nustatyti, kurie pramonės sektoriai ateityje bus perspektyviausi. W. Oneal'ui atlikus 500 lyderiaujančių kompanijų analizę paaiškėjo, kad šios kompanijos priklausė pramonės sektoriams, kurių akcijų vertė kilo labiau nei kitų sektorių akcijų kainų indeksai. Atrinkus lyderiaujančius sektorius, reikėtų ieškoti tame pramonės sektoriuje lyderiaujančių kompanijų. Už lyderiaujančias kompanijas, pasak W. Oneal'o, verta sumokėti daugiau, kadangi ateityje tai atsipirks su kaupu. Neverta investuoti į pigias akcijas, nes pigios jos yra ne be priežasties, paprastai tokios kompanijos stipriai atsilieka nuo konkurentų. Paprasčiausiai venkite atsiliekančių kompanijų ir ieškokite lyderių.

Institucinis dėmesys

Jeigu investavote į kompanijas anksčiau, nei jas pastebėjo instituciniai investuotojai, turite gerus šansus iš to pasipelnyti. Tai remiasi idėja, kad akcijos kaina pradeda augti tuomet, kai jos akcijas pradeda supirkinėti stambieji rinkos žaidėjai. Pasak, W. Oneal'o užtenka minimum 3-10 institucinių investuotojų, kad akcijos vertė pradėtų sparčiai kilti.

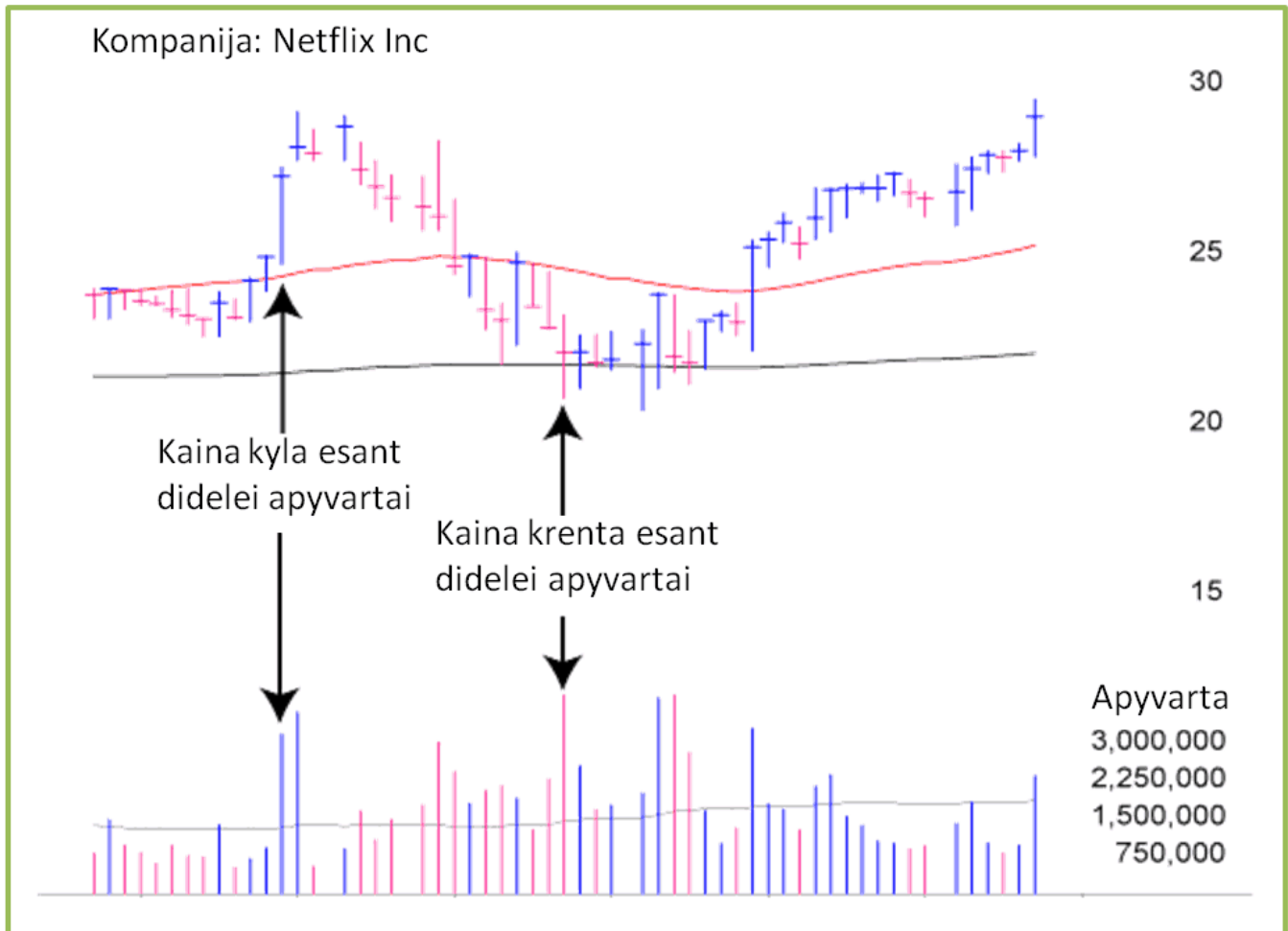
Svarbu ne tik institucinių investuotojų skaičius, bet ir tai, kurie instituciniai investuotojai susidomėjo akcijomis. Jeigu akcijas pradeda supirkinėti gerai žinomi pripažinti investiciniai fondai, akcijos turi daug didesnę augimo potencialą. Patyrusiems rinkos žaidėjams pradėjus supirkinėti konkrečios kompanijos akcijas, paprastai minia investuotojų pradeda daryti tą patį, todėl sparčiai kyla kompanijos akcijų vertė.

Lygiai taip pat kaip reikia ieškoti institucinių investuotojų dar neatrastų kompanijų, taip reikia vengti kompanijų į kurias investavo pernelyg daug institucinių investuotojų. Kai didžioji kompanijos dalis priklauso instituciniams investuotojams, bet kokia bloga naujiena, gali sąlygoti masinį akcijų išpardavimą ir greitą nuvertėjimą.

Rinkos kryptis

Paskutinis CANSLIM investavimo į akcijas strategijos kriterijus yra rinkos kryptis. Kitaip tariant, investuotojas turi žinoti ar šiuo metu yra “meškų” ar “bulių” rinka, kadangi net ir geriausių akcijų vertė smunka, smunkant visai rinkai. Jeigu investuotojas, nesugeba nustatyti kokia yra rinkos kryptis, galiausiai jis gali pradėti investuoti prieš rinkos kryptį ir patirti didelių nuostolių. W. O Neal’as pateikia įvairius rinkos krypties identifikavimo požymius. Pagrindė jie susiję su akcijų vertės kilimu ir apyvarta. Pvz. Jeigu akcijos brangsta esant didelei apyvartai, vadinasi stambūs rinkos žaidėjai toki kaip investiciniai fondai ir rizikos kapitalo fondai superka akcijas. Kai apyvarta sumažėja, akcijos šiek tiek atpinga, nes stambūs žaidėjai jau būna prisisotinę akcijų ir niekas nepalaiko akcijų kurso kilimo. Jeigu kelias dienas birža yra rami ir staiga apyvarta pašoka kelis kartus, bet akcijų indekso reikšmė išlieka tokia pati arba pinga, greičiausiai tai signalizuoja, kad instituciniai investuotojai išpardavė savo akcijas, kurias piko metu išgraibstė nepatyrę investuotojai (3 pav.)

3 pav. Įėjimo ir išėjimo iš rinkos signalai.

1. Oneal'as rinkos kryptiniai nustatyti pateikia įvairius techninės analizės metodus.

Trumpai tariant, CANSLIM investavimo strategija pateikia aiškias ir glaustas gaires kaip rasti perspektyviausias akcijas. Iš esmės CANSLIM investavimo strategija yra paprasta ir ją nesunku suprasti: jeigu investuotojas „bulių“ metu perka akcijas, kurių yra maža pasiūla, o kompanijos pelnas nuolat sparčiai auga naujos produkcijos ar vadovybės dėka, o instituciniai investuotojai to dar nėra pastebėję, tuomet kompanijos akcija ateityje neišvengiamai brangs. CANSLIM investavimo į akcijas strategija yra tuo žavinga, kad iš visų investavimo strategijų paima tai, kas geriausia, pradedant fundamentalia analize, augimo ir vertės investavimu ir baigiant technine analize.

Stebuklinga investavimo formulė

Joel Greenblatt'as į W. Oneal'ą panašus tuo, kad savo teoriją pagrindžia kelių dešimtmečių

akcijų statistika. Joel Greenblatt'as pateikė beveik automatišką investavimo metodą ir ją patikrino istoriniais akcijų duomenimis. Joel Greenblatt'o investavimo schema yra beveik automatiška, tuo ji skiriasi nuo kitų investavimo į akcijas strategijų, todėl Joel Greenblatt'as ją dar vadina "stebuklinga investavimo formule".

Joel Greenblatt'as remiasi prielaida, kad daugeliui žmonių yra sudėtinga vertinti kompanijų perspektyvas, todėl jis rekomenduoja, kad smulkieji investuotojai tiesiog pirktų geras kompanijas už gerą kainą. Gera kompanija – tai kompanija pasižyminti didele investuoto kapitalo grąža, o gera kompanija – tai kompanija pasižyminti aukštu pelningumu.

Joel Greenblatt'as siūlo neapsiriboti standartiniais ROA ir ROE rodikliais, tačiau pažvelgti giliau. Kad sėkmingai naudotumėtės stebuklinga investavimo formule iš esmės jums reikia suprasti dvi formules:

$$\text{Investuoto kapitalo grąža} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Įdarbintas kapitalas} + \text{nekintamas turtas}}$$

Kompanijos vertė – tai rinkos kapitalizacija + grynoji kompanijos skola nuo kurios mokamos palūkanos. Sumuodamas kompanijos kapitalizaciją su skola, Joel Greenblatt'as gali palyginti įvairias kompanijas su skirtingais įsiskolinimo lygiais.

Tokia stebuklinga investavimo formulė leidžia automatiškai atrinkti kompanijas. Tiesa sakant, nelabai tikslinga pačiam skaičiuoti kokios kompanijos yra perspektyviausios. Jeigu investuojate JAV rinkoje visas kompanijas geriausiai atitinkančias Joel Greenblatt'o stebuklingos formulės kriterijus rasite puslapyje www.magicformulainvesting.com. Dabar kai matote geriausiai Joel Greenblatt'o formulę atitinkančias kompanijas sekite šiais žingsniais:

1. Pagal investuoto kapitalo grąžą (ROIC) ir metines pajamas nusipirkite 20-30 kompanijų, nurodytų [magicformulainvesting.com](http://www.magicformulainvesting.com) svetainėje. Nebūtina nupirkti visas iš karto, galite tai daryti palaipsniui.
2. Metų pabaigoje peržvelkite savo akcijų portfelį ir:
 - Likus dienai iki metų pabaigos, parduokite tas akcijas, kurių vertė yra sumažėjusi;
 - Praėjus dienai po metų pabaigos, parduokite akcijas, kurių vertė padidėjo
 - Pakeisk nuvertėjusias akcijas naujomis ir viską kartok iš naujo.

Joel Greenblatt'as išanalizavęs 17 metų istorinius akcijų duomenis, gavo išpūdingus rezultatus. Per šį laikotarpį investuojant į mažos kapitalizacijos kompanijų akcijas

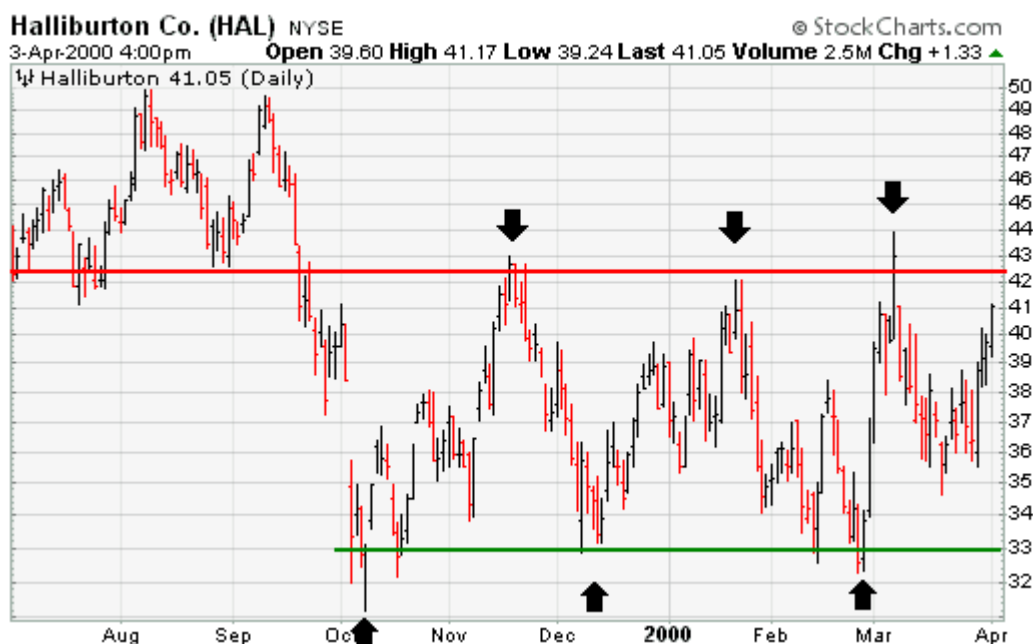
stebuklingos investavimo formulės dėka būtumėte gavę 30 proc. pelną. Per šį periodą nebuvo nei vieno 3 metų periodo, per kurį stebuklinga investavimo formulė būtų atnešusi nuostolį. Joel Greenblatt'o tyrimas pagrindžia ir tai, kad investuojantys į mažesnės kapitalizacijos kompanijų akcijas gali tikėtis didesnės investicinės grąžos. Netgi www.magicformulainvesting.com puslapyje galima išfiltruoti kompanijas pagal jų kapitalizacijos lygį. Taigi ši investavimo į akcijas strategija yra puiki priemonė ir rizikai valdyti.

Techninė analizė

Techninė analizė yra visiškai priešinga fundamentaliai analizei. Fundamentalios analizės tikslas yra rasti perspektyvią kompaniją su stipriais finansiniais rodikliais ir geromis augimo perspektyvomis. Techninės analizės tikslas yra tinkamai nustatyti rinkos tendencijas ir duoti investuotojui teisingą signalą, kada akcijos pigs ar brangs. Techninės analizės šalininkams, dar kitaip vadinamiems spekuliantams, nerūpi kaip sekasi vienai ar kitai kompanijai. Spekuliantams kur kas svarbiau yra biržos aktyvumas, apyvartos ir kainos tendencijos. Analizuodami akcijų grafikus ir taikydami įvairius techninės analizės metodus, spekuliantai siekia nustatyti, kuria kryptimi akcijos judės ateityje. Žinoma, spekuliantai nebūna visuomet teisūs. Bet jeigu remiantis technine analize spekuliantas būna 7 kartus teisus iš 10, tuomet jis neišvengiamai uždirba.

Vienas pagrindinių techninės analizės kriterijų yra palaikymo ir pasipriešinimo lygiai (1 pav). Analizuodami palaikymą ir pasipriešinimą techninės analizės specialistai siekia numatyti, kiek akcijos vertė gali kristi ir kada turėtų pradėti brangti arba kiek kaina turi pabrangti, kad pradėtų pigti. Spekuliantai perka akcijas, jeigu akcijos kaina pramuša palaikymo lygį ir parduoda, kai akcijos nukrenta žemiau pasipriešinimo lygio.

1 pav. Palaikymo ir pasipriešinimo lygiai:

Techninė analizė yra glaudžiai susijusi su rizikos valdymu, nes spekuliantai turi nusistatę griežtas pelno ir nuostolio fiksavimo ribas. Paprastai spekuliantai parduoda akcijas, kai kaina nukrenta 4-7 proc. Jeigu nusipirktų vertybinių popierių kaina krenta, spekuliantai kaip mat juos parduoda. Jeigu kaina kyla, spekuliantai ieško biržos signalų geriausiam išėjimo momentui nustatyti.

Yra begalės techninės analizės indikatorių, tačiau svarbu išsąmoninti, kad nei vienas jų nepateikia galutinio atsakymo. Investuotojas daugelį sprendimų turi priimti remdamasis savo intuicija ir patirtimi. Vieni populiariausių techninės analizės metodų yra slankieji vidurkiai, santykinis stiprumas, japoniškos žvakės (2 pav), MACD, bolingerio juostos, tendencijų linijos ir t.t. Kai kurie investuotojai netgi taiko kelis techninės analizės metodus tam, kad rasti tinkamus akcijų pirkimo/pardavimo signalus. Techninės analizės metodai vertina visiškai kitus kriterijus nei fundamentalia analize pagrįstos investavimo strategijos.

2 pav. Japoniškos žvakės.

Negalima teigti, kad techninė analizė yra geresnė už fundamentalią ar atvirkščiai. Ir viena ir kita turi savo privalumų ir trūkumų. Investuotojas tiesiog turi rinktis tą analizės metodą, kuris jam atrodo teisingiausias ir priimtinausias. Kai kurie investuotojai netgi naudoja abu analizės metodus iš karto t.y. pagal fundamentalią analizę randa perspektyvias kompanijas ir remdamiesi technine analize nustato, kuris momentas yra pats tinkamiausias pirkti tos kompanijos akcijoms.

Tačiau kaip ir bet kuri kita investavimo į akcijas strategija, techninė analizė reikalauja patirties, žinių, disciplinos ir kantrybės.

Pabaigai

Pirkimo pardavimo gairės yra viena svarbiausių investavimo strategijos dalių. Deja nėra nei vienos stebuklingos investavimo į akcijas strategijos. Visos jos nėra tobulos. Netgi ir istoriniais rodikliais paremta investavimo strategija savaime negarantuoja sėkmės ateityje. Veikiau priešingai: iš karto po to kai būna paskelbiama stebuklinga investavimo formulė, ta stebuklinga investavimo formulė nustoja veikti. Investavimo į akcijas strategija yra nieko daugiau nei gairės, kurių turite laikytis tam, kad kryptingai siektumėte užsibrėžto investicinio tikslo.

Atminkite:

- Negalima teigti, kad fundamentali analizė yra pranašesnė už techninę ir atvirkščiai;
- Vertės investuotojai siekia nusipirkti akcijas, kurios biržoje yra nepakankamai įvertintos;
- Augimo šalininkai investuoja į tų kompanijų akcijas, kurios turi geriausias augimo perspektyvas;
- Dividendinio pajamingumo investavimo strategijos šalininkai investuoja į akcijas,

- kurios nuolat išmoka gerus dividendus;
- CANSLIM - istoriniais duomenimis pagrįstos gairės skirtos rasti geriausias perspektyvas turinčias kompanijas;
 - Stebuklingos investavimo formulės šalininkai perka gerų kompanijų akcijas už gerą kainą;
 - Techninės analizės šalininkai, spekuliantai, remdamiesi istoriniais akcijų grafikais bando nustatyti akcijų vertės pokyčius ateityje.

21. paskaita. [Dividendų investavimo strategija](#)

Nelik abejingas: įvertink straipsnį - pasidalink su draugais...

Investavimo į akcijas strategijos

11 balsai/ Vid.4.6